

Motion till riksdagen 2017/18:3769

av Cecilia Widegren m.fl. (M)

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Sammanfattning

Vi sätter patienten och patientsäkerheten allra främst. Vi föreslår att kömiljarden återinförs och att prestationsbunden vårdgaranti utvecklas och stärks för att möta att Sverige har Europas längsta väntetider inom hälso- och sjukvården.

Den psykiska ohälsan fortsätter att öka. Vi föreslår att den utvecklade kömiljarden, vilken utformas som tillgänglighets- och samordningsmiljarder, även inkluderar att vårdgarantin för barn och unga inom psykiatrin stärks. Vi möter krisen i socialtjänsten genom att bland annat lägga fram ett första steg till nationell handlingsplan för landets socialsekreterare och socialtjänsten.

Därtill vill vi genomföra ett måltidslyft inom äldreomsorgen. Det är oacceptabelt att äldre lider av undernäring i äldreomsorgen. Maten som serveras inom hemtjänst och äldreboenden ska vara av hög kvalitet. Vi vill också bryta äldres ofrivilliga ensamhet och tycker inte att äldre ska behöva äta ensamma.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen gällande utvecklad prestationsbunden vårdgaranti i form av tillgänglighets- och samordningsmiljard och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen gällande att förkorta väntetider och stärka kvalitet och patientsäkerhet genom koncentration av högspecialiserad vård och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen på nationell primärvårdsreform med fokus på hela den nära vården och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen på att prioritera och stärka vårdkedjan för de mest sjuka äldre och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen på att utveckla och stärka vårdkedjan mödravård, förlossningsvård och eftervård och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen gällande Inspektionen för vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen på måltidslyft i äldreomsorgen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att använda medel inom anslaget för bidrag till socialt arbete i syfte att genomföra en satsning på en nationell handlingsplan för socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla socialtjänstens arbetsmetoder för att hjälpa utsatta familjer att se till att barnen klarar skolan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen på att stärka kvaliteten i vård, omsorg och socialtjänst genom att införa nationella kvalitetskrav och tillkännager detta för regeringen.

Anslagsanvisning

Tabell 1

Anslagsförslag 2018 för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)
1:1 Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	35 408	
1:2 Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	82 724	
1:3 Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	143 295	
1:4 Tandvårdsförmåner	6 332 439	-480 000
1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna	26 582 000	
1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	7 096 286	+595 000
1:7 Sjukvård i internationella förhållanden	465 030	
1:8 Bidrag till psykiatri	1 755 493	-650 000
1:9 Läkemedelsverket	134 537	
1:10 E-hälsomyndigheten	145 722	
2:1 Folkhälsomyndigheten	383 014	
2:2 Insatser för vaccinberedskap	88 500	
2:3 Bidrag till WHO	43 665	
2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	75 502	
3:1 Myndigheten för delaktighet	59 348	
3:2 Bidrag till funktionshindersorganisationer	188 742	
4:1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	24 333	
4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	767 514	-350 000

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)	
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	263 395	
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	25 693 300	
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	2 517 490	-152 000
4:6	Statens institutionsstyrelse	1 082 555	
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	1 508 915	-575 000
5:1	Barnombudsmannen	24 923	
5:2	Barnets rättigheter	22 261	
6:1	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	195 629	
7:1	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	34 576	
7:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	606 503	
8:1	Socialstyrelsen	658 637	+75 000
8:2	Inspektionen för vård och omsorg	684 305	+80 000
Summa		77 696 041	-1 457 000

Politikens inriktning

Inledning

Svensk hälso- och sjukvård möter många utmaningar såsom långa väntetider, stora regionala skillnader, svårigheter med kompetensförsörjning och att kunna åstadkomma hög kvalitet i vården i hela landet. Vi föreslår bland annat prestationsbunden vårdgaranti genom utvecklade tillgänglighets- och samordningsmiljarder, samt satsningar på att korta väntetider inom psykiatri för barn och unga.

Regeringen har på tre år fördubblat vårdköer, misslyckats med att lösa bemanningskrisen i vården, psykiatri, äldreomsorgen och socialtjänsten. Därtill har den inte lagt fram de långsiktiga reformer som krävs för att bygga ut den nära vården och primärvården och stärka vårdkedjan för de mest sjuka äldre.

Inom äldreomsorgen behövs åtgärder för att möta utmaningar gällande kompetensförsörjning, kvalitet och kontinuitet. Vi föreslår bland annat satsningar på ett måltidslyft i äldreboende och hemtjänst. Därtill att kunna bryta äldres ofrivilliga ensamhet.

Socialtjänsten är i kris. En stor utmaning handlar om den omfattande personalomsättningen bland socialsekreterare och arbetsmiljöer som inte är rimliga. Vi lägger fram förslag på satsningar genom en nationell handlingsplan för landets socialsekreterare och socialtjänsten.

Moderaterna sätter patienten och patientsäkerheten allra främst. Växande vårdköer och omfattande regionala skillnader i kvalitet och tillgänglighet hotar patientsäkerheten. Kvalitet, tillgänglighet, valfrihet och trygghet i vården är ledord för de förslag som presenteras i denna utgiftsmotion.

Anslag 1:4 Tandvårdsförmåner

Nuvarande tandvårdsstöd når inte ut till äldre i tillräcklig omfattning. Det är en låg andel av äldre, berättigade till tandvårdsstöd, som tagit del av dessa sedan de infördes. Vi föreslår åtgärder för att långsiktigt förbättra tandvård och tandvårdsstöd riktade till de mest sjuka äldre. De särskilda tandvårdsstöden till äldre och personer med funktionsnedsättningar ska utvärderas och analyseras. Detta i syfte att äldre i högre utsträckning ska kunna bibehålla god munhälsa som kan bidra till bättre allmän hälsa.

Däremot avvisar vi regeringens förslag och prioriteringar inom tandvård för att finansiera andra mer prioriterade åtgärder.

Anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

Moderaterna föreslår utvecklad kömiljard för att korta patienternas väntetider i vården. En prestationsbunden vårdgaranti vidareutvecklas med tydligt fokus på att korta väntetider, öka samordning och tillgänglighet i hälso- och sjukvården. Därtill ska finansieringen av vårdgarantin i form av tillgänglighets- och samordningsmiljarder öka huvudmännens förutsättningar och drivkrafter att skapa mer sammanhållna vårdkedjor och öka vårdgivarnas helhetsansvar för patienten i vården och psykiatrin.

Moderaterna satsar tre miljarder kronor per år från och med 2018 på en utvecklad vårdgaranti. Satsningen omfattar därmed nio miljarder kronor de kommande tre åren. Vi avvisar samtidigt regeringens förslag till två riktade miljarder avseende utvecklade arbetssätt i vården.

En nationell primärvårdsreform behöver genomföras. Den nära vården med primärvården som bas ska byggas ut. Syftet med att stärka primärvården är att den samlade nära vården ska vara så bra och tillgänglig att den blir det naturliga förstahandsvalet för de allra flesta patienter.

För att vården för de mest sjuka äldre och multisjuka kroniker ska kunna fungera bättre krävs sammanhållna vårdkedjor, tidigt insatt proaktiv vårdplanering, försök med till exempel mellanvårdsplatser, hemtagningsteam, mobila hemvårdsteam och ett utökat samarbete mellan landsting, regioner och kommunerna som har ansvar för äldreomsorg och hemtjänst.

Moderaterna satsar en miljard kronor per år från och med år 2018 för att påbörja genomförande av nationell primärvårdsreform och 500 miljoner kronor år 2018 i syfte att prioritera samlad vårdkedja för de mest sjuka äldre. Därefter 800 miljoner kronor per år. Satsningen omfattar därmed tre miljarder kronor de kommande tre åren för att genomföra primärvårdsreform och 2,1 miljarder för att stärka vårdkedjan för de mest sjuka äldre. Vi avvisar samtidigt regeringens förslag till så kallad patientmiljard.

För att ytterligare sträva efter att kunna säkerställa att alla ges bästa möjliga vård vill vi införa vårdkvalitetskontrakt. Nationella kvalitetskrav ska införas för att säkerställa vårdens kvalitet och resultat så att alla patienter ges den vård, i rätt tid och av hög kvalitet, som de har rätt att få. Alla vårdenheter ska bedömas efter dessa krav.

Moderaterna satsar 100 miljoner kronor år 2018, därefter 200 miljoner kronor per år i syfte att införa nationella kvalitetskrav och vårdkvalitetskontrakt. Satsningen omfattar därmed 500 miljoner kronor de kommande tre åren.

Moderaterna anser att nationell långsiktig personalförsörjningsstrategi ska tas fram, bland annat gällande framtida behov av specialistsjuksköterskor, allmänläkare, patologer, barnmorskor och biomedicinska analytiker. Till strategin knyts satsningar som

ska bidra till att säkra tillgången på läkare och sjuksköterskor, bland annat genom att fler utbildas inom de bristyrken som finns.

Sambanden mellan mödravård, förlossningsvård och eftervård är bristfällig. Dagens vårdkedja med dess olika delar hänger inte samman på det sätt som är nödvändigt. Många brister inom vården som erbjuds till kvinnor efter förlossning är av strukturell karaktär. Moderaterna satsar en miljard kronor på förlossningsvården per år från och med år 2018 i syfte att dels stärka vårdkedjan mödravård, förlossningsvård och eftervård, och dels förbättra arbetsvillkoren för landets barnmorskor. Satsningen omfattar därmed tre miljarder kronor de kommande tre åren. Antalet utbildningsplatser för barnmorskor utökas under utgiftsområde 16.

Anslag 1:8 Bidrag till psykiatri

Vi vill påbörja en nationell satsning i syfte att åstadkomma förstärkning av psykiatri för barn och unga genom att stärka och utveckla vårdgarantin inom psykiatri. Denna satsning ingår som en del av de tre miljarder kronor vi årligen satsar på att korta väntetider inom vården. Vi avvisar samtidigt regeringens inriktning på satsning inom psykiatri.

Anslag 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet

Moderaterna vill påbörja nationell satsning i syfte att åstadkomma måltidslyft inom äldreomsorgen. Vi avsätter 30 miljoner kronor per år från och med år 2018 för att genomföra gemensamma satsningar, stat och kommun, i syfte att höja måltidernas samlade kvalitet såväl inom äldreboenden som i hemtjänst. Vi avsätter därmed 90 miljoner kronor de kommande tre åren.

Anslag 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.

Moderaterna föreslår att en nationell handlingsplan för socialtjänsten och socialsekreterarna tas fram. Vi avsätter 750 miljoner kronor de kommande tre åren i syfte att påbörja genomförande av nationell handlingsplan för socialtjänsten och socialsekreterarna, dels för att säkra långsiktig kompetensförsörjning i socialtjänsten. Vi avvisar samtidigt regeringens förslag till fördelning av resurserna avseende anslaget för bidrag till utveckling av socialt arbete.

Moderaterna öronmärker därmed 250 miljoner kronor per år från och med år 2018 inom ramen för anslaget bidrag till utveckling av socialt arbete för att påbörja genomförandet av nationell handlingsplan för socialsekreterarna och socialtjänsten.

Barn i familjer med regelbunden socialtjänstkontakt bör särskilt uppmärksammas för sina skolresultat, oavsett föräldrarnas problem. Moderaterna vill att socialtjänsten i större utsträckning ska prioritera barnens skolresultat i familjer med sociala problem.

Socialstyrelsen bör i ett första steg ta fram en handlingsplan på hur socialtjänsten ska stärka sitt arbete med att hjälpa utsatta familjer att se till att barnen klarar skolan.

Moderaterna öronmärker 30 miljoner kronor inom ramen för anslaget bidrag till utveckling av socialt arbete för att utveckla socialtjänstens metoder för att hjälpa utsatta familjer att se till att barnen klarar skolan.

Anslag 8:1 Socialstyrelsen

Moderaterna vill att processerna att koncentrera mer av högspecialiserad vård sker skyndsamt. Moderaterna satsar 100 miljoner kronor under år 2018 till anslaget 8:1 Socialstyrelsen. Därefter ytterligare 100 miljoner kronor per år för åren 2019 och 2020. Satsningen omfattar därmed 300 miljoner kronor de kommande tre åren. Denna satsning inkluderar även ytterligare koncentration av avancerad högspecialiserad cancervård.

Anslag 8:2 Inspektionen för vård och omsorg

För att kunna stärka kvaliteten i välfärdens verksamheter ges Inspektionen för vård och omsorg i uppdrag att stärka sin tillsyn och uppföljning avseende hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialtjänsten. Därtill föreslår vi ökad tillsyn av aktivitetskrav i försörjningsstödet.

Moderaterna förstärker satsningar på Inspektionen för vård och omsorg med 240 miljoner kronor de kommande tre åren. Moderaterna satsar 80 miljoner kronor per år från 2018 för att stärka tillsyn, generell tillståndsplikt och uppföljning hos Inspektionen för vård och omsorg.

Cecilia Widegren (M)

Katarina Brännström (M)

Amir Adan (M)

Finn Bengtsson (M)

Thomas Finnborg (M)

Eva Lohman (M)

Jenny Petersson (M)

Ann-Britt Åsebol (M)

Sofia Arkelsten (M)

Anette Åkesson (M)